بەکارهێنانی کوردبوون، بۆ لێدان لەوانەی دژایەتیی کوردایەتیی ئەکەن!.. کامیار سابیر

یەکێک لە گرفتە هەرە گەورەکان و کەموکوڕییەکانی مێژووی ئێمە، ئەوەیە کە زۆربەی مونەوەرەکانی رابردوومان، شاعیر و ئەدیب و بەندبێژ بوونە. لە واقیعدا، ئەوە شتێکی باش نییە کە حاجیی قادری کۆیی، بە رائید و مونەوەر و سکۆلاری ناسیۆنالیزمی کوردیی ئەژمار ئەکرێ، بەڵام لەو قوڕە هەر ئەم تەزە هەستاوە و ئەو واقیعە سیاسییەی رابردوو، ئەوەندە تاڵە لەسەردەمی کۆییەوە تا ئەستایش، کەسانی شاعیرزادە و ئەدیبزادە و نووسەری خەیاڵئامێز، رۆمانووس و پەخشانووس و رۆژنامەنووس، قسە لەسەر ناسیۆنالیزم و فیکر و سیاسەت ئەکەن! هەر بۆیە رەهەندییە مێنتاڵە شاعیرەکان و هەموو ئەوانەی بە نوخبەی ئەدەبیی و تەنانەت کتێبنووس(زۆربەیان کۆکراوەی گوتارە رۆژانییەکانن) ئەژمارد ئەکرێن، لە پێوەندییە ئاڵۆزەکانی عەلاقاتی دەولیی و ئیقلیمیی و جەبری سیاسیی و جەبری جیۆگرافیی کوردستانەکان بە گشتیی و کوردستانی عێراق بە تایبەتیی، خۆیان نەبان ئەکەن، تەنانەت ئەم ئەدیب و شاعیرزادانە، ناتوانن لە خودی پۆڵەتیکیش وەکو سیاسەت بە بەحتیی(البحت) تێبگەن. ئەمانە عاطیفە و فینگەفینگی نەژادیی، کردوونی بە مەعدەنێکی چەپێنراو و هەست بە نەقصی بونیادیی ئەکەن کە ناتوانن لە هاوکێشە سیاسییەکانی عێراق و ناوچەکە بگەن و هەر خەریکی رۆڵەی کوردیین و بە طەبیعەتیش خۆشیان بە نەتەوە و نەژاد و پێکهاتەکانی تری ناوچەکە نایەت و هەر خەریکی خوزیعبەلاتی ئاشتبوونەوەی ناوماڵەی کورد و یەکڕیزیی کوردیی و دامەزراندنی شاعیرانەی دەوڵەتی نەژادیی کوردیین(بە ستاندەردی خۆیان). بەم پێودانگانەیش، بەردەوام چەمکی کوردبوون بە رەهەندە نەژادییە ئەبستراکتەکەی دونیای هەواجیسی شاعیرانە و ئەدیبانەی خۆیان، دیلان دیلانی پێئەکەن و ئەیلاوێننەوە.

کوردبوون، لە قەزاخەوە، نەژادییە، چونکە نەک هەر لە ئاستی عێراقدا، خزمەت بە هاووڵاتیبوون و پێکەوەژیانی ئاشتییانە ناکات، بەڵکو لە ئاستی هەرێمی کوردستانیشدا، هەڵاواردنی نەژادیی دژی نەتەوە و گرووپە ئەثنیکیی و ئایینییەکانی تری لە مەغزیدا

هەڵگرتووە. لە عێراق و ئێرانیشدا، گرنگە بایەخ بە نیشتمانییبوون بدرێ و نەتەوەپەرستییە(ڕەگوێشەکەی نەژادپەرستییە) کە گوتاری نەتەوەیی زێق ئەکاتەوە، پێویستە بەرکەنار بخرێ. ئەمە ڕێک لەدانیش ئەبێت لەو گوونە قەڵەڵەی پێکەکە(مەبەست لە کەنەکەیە) کە بەردەوام لە رابردوودا ژیان ئەکەن و بە تەمای کەنگرەی نەتەوەیی کوردن! کە لە واقیعدا هەمان ئەو خورافاتانەی سەردەمی بەعثییەکان و ناصرییەکان و عوروبییەکان ئەجوونەوە کە بە خەیاڵاتی شاعیرانە، کەنگرەی نەتەوەیی عەرەبییان ئەبەست!
ئەها، عەرەب لە باری زمانیی و کولتووریی و مێژووییەوە زۆر لە کورد یەکدەستترن، بە تایبەتیی ئەمەی کورد لە بری یەک زمانی ستاندەرد، چوار پێنج دایەلێکتمان نییە، بەڵکو چوار پێنج زمانی تەواو سەربەخۆمان هەیە(کوردیی ناوەڕاست، کرمانجیی، هەورامیی، زازایی...تاد) و بەس لە باری نەژادییەوە کوردین، ئەگینا تەواو لە رووی زمانییەوە لێک جودا بووینەتەوە و سەرەنجامیش ئەگەر نەتەوە بین، ئەوە کۆمەڵەی نەتەوەی جیاوازین کە زمانەکانمان ئەوەی تەعبییری پێ لە ڕۆحە نەژادییەکەمان ئەکەین، تەواو جیاوازە و ئێمانە وەکو فاکت و حەقیقەتی زمانیی و سیاسیی، ڕێگیان داکوتاوە و نکۆڵییکردن لێیان، شیعرهەڵقوڵاندن و پییشخواردنەوەی نەژادیی نەبێت، هیچ شتێکی تری لە سەوز نابێت؟

ئەم گوتارە سیاسییە ئایدیۆلۆژییەی کە چەمکی"کوردبوون" بە مایەسیریی ئەجەندا نەتەوەیی و نەژادییەکانی خۆیان تەجەلا ئەکەن و مەقامێکی عالیی ئەدەنێ، لە نەقصی سیاسیی و فیکریی خۆیانەوە ئەم هێلکەوەڵەنە سیاسییە(کورد+بوون)، تێکەڵ ئەکەن. ئەم چەمکسازییە لەکاییە، ڕێک وەکو چەمکی "باشوور و ڕۆژهەڵات و باکوور...تاد"ەکەی کوردستان، شاعیرانە، خورافییانە و تەنانەت جاهیلانەیشە، بە هەموو زمانەکانی دونیا، کوردستانەکانی "عێراق و ئێران و تورکیا و سوریا"ن، بەکارئەهێنرێت کە ئەمە حوکم و جەبەروتی پێوەندییە ئیقلیمیی و نێودەوڵەتیی و نۆرمە جیهانییەکانی دونیای ڕییەڵپۆڵەتیکە کە realpolitik پێمان ئەڵێت سیاسەت بە هەقە وگەترەکاریی، بە خەیاڵاتی شیعریی و حەزیای ئایدیۆلۆژیی و ئیرادەگەریی وەهمیی بونیاد نانرێ بەڵکو لەسەر ئەرضی واقیع، بە واقیعیی و بە عەقڵانیی، چییت پێئەکرێ؟ ئەوە جەوهەری سیاسەت و داتاکانییەتی. بە پێچەوانەوە، لە ئەدەبی بە تەکستی کوردیی و لە باوکەڵەکانی ناسیۆنالیزمی نەژادیی کوردییدا، کوردی باشوور و باکوور و ...تاد (پێکەکەی هەشتا و نەوەدەکان ئەم چەمکە سەقەتانەیان داهێنا)، قوەی تەعزییەباریی پێئەشێلرێ و لە ” طەوقی

سەری” ی کوردبوونە نەژادییەکە! ئەدرێت.

بۆ ئەوەی لە جەهلی سیاسیی و لە جەهلی کولتووریی رزگارمان بێت، ئەبێت زمانمان لە لۆکاڵیی و شیینوشەپۆڕی کوردیی و فەتەڕۆی کوردایەتیی، پاک بکەینەوە. ئەبێ لاقەی زمانی بییرکردنەوەی هەموو شاعیرزادە و ئەدییبزادە و نوجەباکانی کوردایەتیی بکرێت! ئەم لاقەکردنە بۆ راستکردنەوەی مەغزی سیاسیی نەوەکانی ئێستا و ئاییندە، سوودی ئەبێت، بە پێچەوانەوە دەستگرتن بەو ئەدەبییات و زاراوە لۆکاڵیی و داتاشراوە نەژادییانەی هێنراونەتەوە ناو زمانی کوردییەوە، چەند عەقڵی سیاسیی و فیکری سیاسیی کۆت ئەکات، زمانی کوردییش، بەنج ئەکات و ناهێڵێت لەگەڵ گەشە کولتووریی، سیاسیی و ک□م□ایەتییەکاندا، خۆی بگونجێنێت و لەم رێگەیشەوە، زمانە کوردییەکان(کار لە دایەلێکتدا نەماوە)، زیاتر بەسەر خۆیاندا یەق ئەکەنەوە و لە باری لینگویستییشەوە، گەشە ناکەن و قۆناغ بە قۆناغ بەرەو کزیی و دەستەپاچەیی ئەڕۆن. بە واتایەکی تر ئەم کوردبوونە نەژادییە کە هەندێجار تا رادەی راسیزمیش سەر ئەکێشێت، زیان بە ماکی زمانە کوردییەکان ئەگەیەنێت، بە دەربڕیینێکی تر، ناسیۆنالیزمی نەژادیی کوردیی کە هەندێ لە رەهەندییەکان و بەشێک لەوانەی بە خۆیان ئەڵێن نوخبەی کوردیی! لە یاپراغی کوردبووندا، زمانی کوردیی و فیکر بەرەو گرمۆڵەبوون و بچووککردنەوە ئەبەن، پێچەوانەی ئەوەی کە بە زمانی شیعریی و ئەدەبیی کوردایەتیی پێیئەگوترێ(داگییرکاران! و دوژمنانی کورد)، زمانە کوردییەکان، بەرەو فەنابوون ئەبەن.

رەهەندییە نەژادییەکان کە زۆربەیان بەرەو قۆناغی خەرەفاوی نەژادیی ئەڕۆن، ل□ ب□ر□ئ□وە چەمکی کوردبوون بەکارئەهێنن، بۆ ئەوەی لەوانە بدەن کە دژایەتیی کوردایەتیی ئەکەن. ئەم هەموو نازدانە نەژادییەی ئەوان بە کەینونەی کورد، خۆبەخۆ هەڵاوردنی نەژادیی و راسیستییە ل□ بەرامبەر هەموو ئەو نەتەوە و نەژاد و جقاکە جیاوازانەی تر کە لەسەر ئەو خاکە ئەژیەن کە کوردستانی پێئەگوترێ. ئەمانە بە کردەوە و بە ئەنقەست، چەمکی جوولەکەبوونەکەی ئارێنت لەگەڵ کوردبوونە نەژادییە موقییتەکەی خۆیاندا تەجانوس پێئەکەن، بۆ ئەوەی لێرەوە فاشیزم و راسیزمێک هەڵبهێننەوە کە دیفاعکردن لە کەینونەی ئینسانی ستەملێکراوی کورد، لە بەرامبەر دەستدرێژیی نەژاد و نەتەوەکانی تردا، بە ئەرکێکی موقەدەس ببینن و حەدیثەکانی ئارێنتیش بەردەوام، دووبارە ئەکەنەوە. ئەیانەوێت ئەم کوردبوونە ببێت بە رەدعێك کە ئێمەی کوردیش، ئەبێط (العین بالعین)یان

لەگەڵدا بکەین و فاشیزمی ئەوان بە فاشیزمی کوردیی جواب بدەینەوە کە ئەمە بە کورد وەکو نەژاد و وەکو نەتەوە و وەکو زمانیش، نەک هەر خۆکوژییە، بەڵکو رێک فاشیزمی کوردایەتییە، بەڵام لەناو مەلەتکەی کوردبووندا، دەسرازەی ئەکادیمیی و نەرجسییەتی بونیادە فیکرییەکانی خۆیانی پێئەشارنەوە.